

Vogelvide biedt huismus nestelruimte

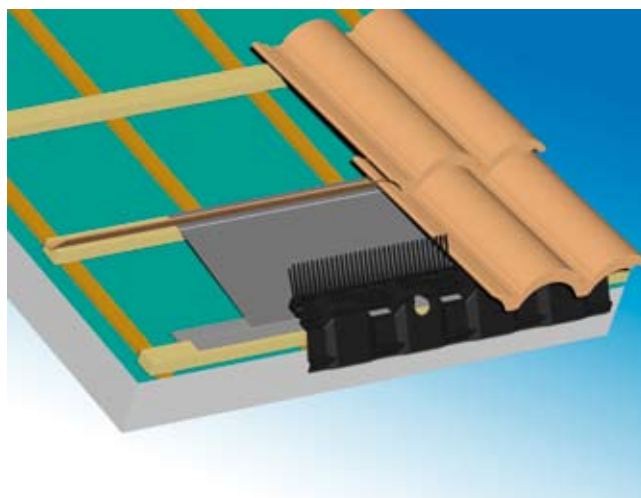
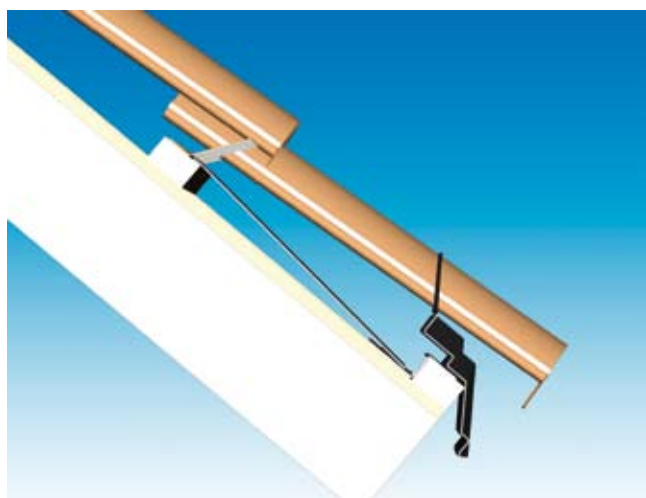
Het aantal huismussen is de laatste decennia in hoog tempo achteruit gegaan: vergeleken met de situatie in 1960 spreken we zelfs van een halvering. Een belangrijke factor in deze teruggang blijkt het Bouwbesluit. Doordat de mus, door toepassing van vogelschroten, niet meer onder de dakpan kan komen, zijn de nestelmogelijkheden nog maar beperkt. Om hier wat tegen te doen, werd in Noordwijk begonnen met de grootschalige test van de Vogelvide.

De Vogelvide is een voorziening aan de voet van het hellende dak, bij de onderste rij dakpannen. Het zorgt ervoor dat de mus veilig onder deze pannen kan nestelen en waarborgt een goede ventilatie van het dak. De voorziening zal het komende broedseizoen in Noordwijk, Alkmaar, Amsterdam en Hardenberg worden getest. De Vogelvide is geschikt voor toepassing op alle soorten hellende daken; bij gunstige resultaten zal de voorziening op grote schaal worden geproduceerd. Op 14 februari werd in aanwezigheid van de Vogelbescherming en Vara's Vroege Vogels bij de Noordwijkse Woningstichting te Noordwijk de aftrap voor de testfase gegeven. De uitvinders van het concept, Hans Borra en Ton Berlee van ingenieursbureau Comfortdak uit Zeist, lichtten het principe toe.

Geen nestelgelegenheid

In november 2005 publiceerde de Vogelbescherming Nederland het 'Actieplan Huismus'. Hierin werd een aantal oorzaken aangewezen voor de teruggang van het aantal mussen en enkele mogelijke oplossingen aangedragen. Het Bouwbesluit vormt kennelijk een groot deel van het probleem voor de mus. Dit schrijft immers voor dat de ruimte onder de dakpannen dient te worden afgesloten. De reden hiervoor is de verstikkende werking van nesten en samenklonterende vogelpoep op de constructie. Er is immers een minimum doorlaat van 10 mm vereist om voldoende ventilatie te verkrijgen, waardoor condensatie en lekkage wordt voorkomen. Als deze doorlaat verstopt raakt door uitwerpselen van vogels, nesten, of dode vogels, zal dit grote problemen opleveren voor de dakconstructie. Vandaar dat er sinds 1992 op grote schaal muis- en vogelweringen op

de daken zijn geplaatst. Aan de andere kant blijkt het wel degelijk noodzakelijk voor met name de mus om onder de dakpan een nest te kunnen bouwen. De mus is een stadsvogeltje en de overlevingskans van het dier is elders minder groot. Met dit dilemma is Comfortdak aan de gang gegaan, het ontwikkelingstraject heeft uiteindelijk geresulteerd in de Vogelvide.

Onder onderste rij pannen

De Vogelvide is een kunststof strook die onder de onderste rij dakpannen kan worden bevestigd. De vertrouwde vogelschroot kan dan één rij naar boven worden opgeschoven. De vide biedt aan de onderkant voldoende ruimte voor ventilatie van het dak, en aan de bovenkant voldoende ruimte voor de mus zich te nestelen. Bovendien was belangrijk de toegang van de vide zodanig klein te maken dat deze enkel toegankelijk zou zijn voor de mus, en niet voor andere, grotere vogels die een bedreiging zouden kunnen vormen voor het legsel van de mus. De mus moet zich kortom in de vide veilig genoeg voelen om daar te gaan nestelen.

Of grotere vogels en muizen inderdaad geen toegang hebben tot het dak, en of de mus inderdaad in de vide gaat nestelen, zal het komende broedseizoen (een half jaar) worden getest op vier locaties. SOVON Vogelonderzoek Nederland zal in samenwerking met de plaatselijke vogelwerkgroepen en bewoners de werking van de nieuwe voorziening monitoren. Als de evaluatie gunstig uitpakt, zal de Vogelvide op grote schaal worden geproduceerd.

Vive la vide

De voorziening zal worden geproduceerd door Ubbink Nederland BV uit Doesburg. Het bedrijf is de voornaamste producent van de 'gewraakte' vogelschroten, hetgeen directeur Dick van Schellebeek tijdens de presentatie op de kwalificatie 'dader' kwam te staan. Schellema legde daarom nog eens het nut van de vogelschroot uit en het feit dat deze is voorgeschreven in het Bouwbesluit. Vervolgens zette hij uiteen dat de productie van de Vogelvide voor het bedrijf relatief eenvoudig

kon plaatsvinden, het betreft hier een aanpassing op een bestaand product. Binnen het bedrijf moest de ontwikkeling op korte termijn gerealiseerd zijn, om op tijd klaar te zijn voordat het broedseizoen van de mus begint. Het product zal verkocht worden via Vaculux BV uit Den Bosch.

Andere sprekers tijdens de presentatie waren Hans Peeters van de Vogelbescherming en de heer A. J. Uilkema, directeur van de Noordwijkse Woningstichting. Uilkema stelde dat de Vogelvide goed in het beleid van de woningstichting past, want: "één van de doelstellingen van de woningstichting is: zorgen voor een goede behuizing, in het bijzonder voor degenen die daar zelf niet toe in staat zijn." Frank van Pamel, cabaretier en presentator van Vara's Vroege Vogels, droeg een speciaal voor de gelegenheid geschreven gedicht voor, waarin hij de nieuwe voorziening direct voorzag van een fraaie slogan: "En toen ik de eerste mussen in de buurt bespiedde, /zong ik luidkeels van vive la, vive la, vive la vide". Vervolgens werd op de Abraham Rademakerstraat in Noordwijk de eerste Vogelvide aangebracht, waarmee de testfase officieel was ingeluid.